

ХУЛОСАИ
ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ ЯКДАФЪАИНАИ 6D.КОА-049
ДАР НАЗДИ ДОНИШГОҲИ ТЕХНИКИИ ТОҶИКИСТОН БА
НОМИ АКАДЕМИК М.С.ОСИМӢ АЗ РӢИ ДИССЕРТАТСИЯ БАРОИ
ДАРӢФТИ ДАРАҶАИ ИЛМИИ НОМЗАДИ ИЛМӢОИ ТЕХНИКӢ
(ҳимояи такрорӢ)

Парвандаи аттестатсионии № 1

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 7.04.2023 № 5

Дар бораи ба Амирханов Алишер Сайвалиевич, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон додани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 05.14.02. — «Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ».

Дар ҷаласаи шурои диссертатсионии 6D. КОА-032, ки қаблан дар назди Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С.Осимӣ фаолият мекард, санаи 28 майи соли 2021 ҳимояи диссертатсияи Амирханов Алишер Сайвалиевич дар мавзӯи «Коркарди системаи идоракунии сифати энергияи электрикӣ дар корхонаҳои металлургияи ранга (дар мисоли ҶСК «ШАТ»)» аз рӯи ихтисоси 05.14.02 – «Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ» баргузор шуда буд. Қарори КОА №278/д.н. аз 26.10 соли 2021 қарори Шурои диссертатсионӣ рад карда шуда, ба ҳимояи такрорӣ равона карда шудааст.

Бо дархости Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С.Осимӣ ва фармоиши Раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон № 297/ҳ.я., аз 29 декабри соли 2022 (нусхаи фармоиш замима мегардад) ҳайати шурои диссертатсионии 6D.КОА-049 оид ба ҳимояи якдафъаинаи диссертатсияи Амирханов Алишер Сайвалиевич дар мавзӯи «Коркарди системаи идоракунии сифати энергияи электрикӣ дар корхонаҳои металлургияи ранга (дар мисоли ҶСК «ШАТ»)» барои дарёфти дараҷаи номзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 05.14.02 - «Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ» тасдиқ карда шуда буд.

Дар ҷаласаи Шурои диссертатсионии якдафъаинаи 6D.КОА-049 дар назди Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С.Осимӣ (734042, ш. Душанбе, хиёбони акад. Раҷабовҳо, 10а) 20 январи соли 2023 (протоколи №2/ҳ.я.) диссертатсияи Амирханов Алишер Сайвалиевич дар мавзӯи «Коркарди системаи идоракунии сифати энергияи электрикӣ дар корхонаҳои металлургияи ранга (дар мисоли ҶСК «ШАТ»)» ба ҳимояи такрорӣ қабул карда шуд.

Бинобар сабаби ба ҳайси муқарризи расмӣ таъйин шудани Грачева Елена Ивановна - доктори илмҳои техникӣ, профессори кафедраи «Барқтаъминкунии корхонаҳои саноатӣ» Муассисаи таълимии бучавии давлатии федералии таҳсилоти оли «Донишгоҳи давлатии энергетикӣ Қазон», ш. Қазон, Федератсияи Россия, бо қарори шурои диссертатсионӣ (протокол №3/ҳ.я. аз 27 феввали соли 2023) комиссия барои ташкил кардани тарҷумай диссертатсия, тақриз, ҷавоб ба тақризи муқарризони расмӣ ва ғайррирасмӣ аз забони тоҷикӣ ба забони русӣ ва аз забони русӣ ба забони тоҷикӣ, таъсисдода шуда буд.

Унвонҷӯ Амирханов Алишер Сайвалиевич, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон 8- уми сентябри соли 1991, дар шаҳри Сарбанд (ҳозира Леваконт) таваллуд шудааст. Соли 2009 ба Донишқадаи энергетикӣ Тоҷикистон бо ихтисоси «Нерӯгоҳҳои барқӣ» дохил шуда, соли 2014 онро бо ихтисоси «Муҳандис – энергетик» (Диплом ДТО № 0169773 аз 02.06.2014) ба итмом расонидааст. Аз соли 2014 то 2016 ассистенти кафедраи “Нерӯгоҳҳо ва шабақаҳои барқӣ”-и Донишқадаи энергетикӣ Тоҷикистон ва аз соли 2016 то 2018 дар вазифаи мудири кафедраи “Нерӯгоҳҳо ва шабақаҳои барқӣ”-и Донишқадаи номбурда кор кардааст. Аз соли 2017 то ин ҳол ба ҳайси саромӯзгори кафедраи “Нерӯгоҳҳои барқӣ” – и Донишқадаи энергетикӣ Тоҷикистон қору фаъолият намуда истодааст. Аз соли 2018 унвонҷӯи кафедраи “Асосҳои назарияи радио ва электротехника” - и Донишгоҳи техникӣ Тоҷикистон ба номи академик М.С.Осимӣ аз рӯи ихтисоси 05.14.02 – «Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ» ба ҳисоб меравад. Оиладор, соҳиби 3 - фарзанд.

Диссертатсия дар кафедраи “Асосҳои назарияи радио ва электротехника”-и Донишгоҳи техникӣ Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ иҷро шудааст.

Роҳбари илмӣ - Назиров Хуршед Бобохоҷаевич, номзади илмҳои техникӣ, дотсент, мудири кафедраи “Электроэнергетика”-и филиали “Донишгоҳи миллии тадқиқотӣ “Донишқадаи энергетикӣ Москва” дар ш. Душанбе”.

Муқарризони расмӣ:

Грачева Елена Ивановна – доктори илмҳои техникӣ, дотсент, профессори кафедраи “Барқтаъминкунии корхонаҳои саноатӣ”-и Муассиси бучавии давлатии федералии таҳсилоти олии “Донишгоҳи давлатии энергетикӣ Қазон”

Раҳматуллоев Ашурали Зокирович – номзади илмҳои техникӣ, Сардори шуъбаи “Тақсимот ва талафоти нерӯи барқ”-и Филиалаи Ҷамъияти Саҳомии Қушодаи “Шабақаҳои тақсимои барқ” дар ш. Бохтар ба

диссертатсия тақризи мусбат доданд.

Муассисаи пешбар: Донишкадаи кӯхию металлургии Тоҷикистон, ш. Бӯстон. Дар хулосаи мусбати додашудаи муассиса, ки аз тарафи муқарриз Абдуллоев Маҳмадхӯча Аҳмадхочаевич, номзади илмҳои физикаю математика, муаллими калон, мудирӣ кафедраи “Таъминоти барқ” ва коршинос номзади илмҳои физикаю математика, профессор, декани фвукултети “Электромеханика” Қозиев Камолиддин Сангинович., ки аз ҷониби ректори донишкада, номзади илмҳои техникӣ, профессор Маҳмадалӣ Бахтиёр Набӣ тасдиқ карда шудаанд, зикр намуданд:

- ✓ Диссертатсияи номзодии пешниҳодшудаи Амирхонов А.С. ба шиносномаи ихтисоси 05.14.02 – «Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ» (б. 2, б. 6 ва б. 12, Ахбори КОА № 4 (8) с. 2018) ва ба равияи Шурои диссертатсионӣ 6D.КОА-049 мувофиқат мекунад;
- ✓ Кори диссертатсияи Амирхонов А.С. кори ба итмомрасидаи мустақили таҳассусии илмӣ буда, дорой хусусиятҳои мубрам, навоарӣ, аҳамияти илмӣ ва амалии ягонагии дохилӣ дорад;
- ✓ Рисолаи номзодии Амирхонов Алишер Сайвалиевич дар мавзӯи «Коркарди системаи идоракунии сифати энергияи электрикӣ дар корхонаҳои металлургияи ранга (дар мисоли ҚСК “ШАТ”))» ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, барои рисолаҳо оиди дарёфти унвони номзади илмҳои техникӣ ва муаллифи он аз рӯи ихтисоси 05.14.02 – «Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ» сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои техникӣ мебошад.

Амирхонов Алишер Сайвалиевич 18 интишори илмӣ дорад, аз ҷумла 16 мақолаи марбут ба мавзӯи рисола, 4-тои онҳо дар маҷаллаҳои илмии тақризшаванда ҷоп шудаанд, 2 мақола дар маҷмуи мақолаҳои конфронсҳои байналмилалӣ, ки ба базаи маълумоти SCOPUS дохил карда шудаанд, ба таърифи расидаанд. Муаллиф дар корҳои ҷопшуда идеяҳои асосӣ, материалҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ ва хулосаҳои натиҷаи кори мустақилонаи худ меҳисобад.

Мӯҳтавои асосии диссертатсия дар мақолаҳои зерини муаллиф оварда шудааст:

Мақолаҳои, ки дар маҷаллаҳои илмӣ аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия карда шудаанд:

[1]. Абдулкеримов, С.А. Экспериментальное исследование, анализ и оценка показателей качества электроэнергии в электрической сети 0,4кВ образовательного учреждения [Текст] / С.А. Абдулкеримов, Х.Б. Назиров,

135 А.С. Амирханов, М.М. Камолов, З.С. Ганиев, // Политехнический вестник. Серия Инженерные исследования. Т-1. №3 (43) – 2018, С.16-19.

[2]. Амирханов, А.С. Оценка результатов моделирования распределение высших гармоник тока в системе электроснабжения алюминиевого завода [Текст] / А.С. Амирханов, М.М. Камолов, Х.Б. Назиров, С.Т.Исмоилов, Ш.Дж. Джураев // Политехнический вестник. Серия Инженерные исследования. Т-1. №2 (46) – 2019, С.14-20.

[3]. Камолов, М.М. Экспериментальная оценка качества электрической энергии современных коммунально-бытовых и офисных [Текст] / М.М. Камолов Х.Б. Назиров, С.Т. Исмоилов, Ш.Дж. Джураев А.С. Амирханов // Политехнический вестник. Серия Инженерные исследования. Т-1. №2 (46) – 2019, С.26-33.

[4]. Амирханов, А.С. Коркарди чорабиниҳои ташкили идоракунии сифати энергияи электрикӣ дар системаи барқтаъминкунии ҚСҚ “ШАТ” [Текст] / Амирханов, А.С. // Политехнический вестник. Серия Инженерные исследования. Т-1. №4 (52) – 2020, С. 10-16.

Мақолаҳои дар маводҳои конференсияҳо нашршуда, ки ба базаи илмии SCOPUS дохил карда шудаанд.

[5]. Nazirov Kh.B. Measurement of Emissions of High Harmonic Currents in Modern Electrical Receivers in Municipal-Households Power Supply System // Kh.B. Nazirov, A.S. Amirkhanov, G. Zokirjon, Sh.D. Dzhuraev, S.T.Ismoilov , R. A. Rahimov / IEEE Conference of Russian Young Researchers in Electrical and Electronic Engineering, IEEE Russia North West Section. – January 27-30, 2020. – Saint Petersburg Electrotechnical University «LETI», St. Petersburg, Russia: 2020. Section 7. – P. 1270-1275.

[6]. Nazirov Kh.B. Simulation of the Municipal-Household Electrical Supply System for Calculation and Forecasting the Level Current and Voltage Higher Harmonics// Kh.B. Nazirov, A.S. Amirkhanov, S. G. Zokirjon, Sh.D. Dzhuraev, S.T. Ismoilov , R. A. Rahimov / IEEE Conference of Russian Young Researchers in Electrical and Electronic Engineering, IEEE Russia 136 North West Section. – January 27-30, 2020. – Saint Petersburg Electrotechnical University «LETI», St. Petersburg, Russia: 2020. Section 7. – P. 1276 – 1281.

Мақолаҳои дар маводҳои конференсияҳо нашршуда

[7]. Камолов, М.М. Оценка электромагнитной совместимости современных бытовых электроприёмников по качеству электроэнергии [Текст] / М.М. Камолов, Х.Б. Назиров, А.С. Амирханов, С.Т. Исмоилов, // Двадцать четвертая международная научно-техническая конференция студентов и аспирантов «РАДИОЭЛЕКТРОНИКА, ЭЛЕКТРОТЕХНИКА

И ЭНЕРГЕТИКА». Москва, 15-16 марта 2018 г. Ст. 1018.

[8]. Назиров, Х.Б. Анализ результатов измерения показателей качества электроэнергии в электрической сети напряжением 0.4кВ образовательного учреждения [Текст] / Х.Б. Назиров, М.М. Камолов, А.С. Амирханов, И.И. Толибзода, А.Д. Қараев // Материалы III научно-практической конференции аспирантов, магистрантов и студентов «НАУКА-ОСНОВЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ» Душанбе-2018. 26-27 апреля 2018, ТТУ имени академика М.С. Осими. С.75-78

[9]. Оценка качества электроэнергии по медленному изменению напряжения с использованием аппарата математической статистики [Текст] / Х.Б. Назиров, М.М. Камолов, А.С. Амирханов, А.Д. Қараев, И.И. Толибзов // Материалы III научно-практической конференции аспирантов, магистрантов и студентов «НАУКА-ОСНОВЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ» Душанбе-2018. 26-27 апреля 2018, ТТУ имени академика М.С. Осими. С.79-82

[10]. Абдулкеримов С.А. Результаты измерения показателей качества электроэнергии электрических сетей напряжением 220-10-0.4кВ Зеравшанской долины [Текст] / С.А. Абдулкеримов, Х.Б. Назиров, А.С. Амирханов, С.Т. Исмоилов, М.М. Камолов // Материалы 1-ой международной научно-практической конференции «ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭЛЕКТРОЭНЕРГЕТИКИ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН», г. Душанбе, 17 сентября 2018г, С.102-108.

[11]. Назиров Х.Б. Анализ современных электроприёмников с точки зрения влияния на показатели качества электроэнергии [Текст] / Х.Б. Назиров, А.С. Амирханов, З.С. Ганиев, Исмоилов С.Т. Камолов М.М. // Материалы Международной научно –практической конференции: Электроэнергетика: Проблемы и перспективы развития энергетики региона. Душанбе, 21 декабря, 2018. Часть I. Ст.194-199.

[12]. Назиров Х.Б. Нагрузки Таджикистана в зависимости от регулирования напряжения [Текст] / Назиров Х.Б., Ф.О. Исмоилов, С.Т. Исмоилов, М.М. Вохидов, А.С. Амирханов // Независимость – основа развития энергетики страны Материалы Международной научно-практической конференции Посвященный к празднованию Дня Энергетика. Бохтар 2017: стр 446-453.

[13]. Амирханов А.С. Алгоритми раванди тадқиқоти нишондодҳои сифати энергияи электрикӣ дар ҶСК “ШАТ” [Текст] / Амирханов, А.С. // Материалы международной научно-практической конференции “Развитие энергетики и возможности”. 22 декабря 2020 года, Кушониён стр.84-92.

[14-М].

[14]. Амирханов А.С. Баҳодиҳии нишондодҳои сифати энергияи электрикӣ дар корхонаи металлургияи рангаи ҚСҚ “ШАТ” [Текст] / Амирханов, А.С. // Материалы международной научно-практической конференции “Развитие энергетики и возможности”. 22 декабря 2020 года, Кушониён стр.92-96. [15-М].

[15]. Назиров Х.Б. Тавсифи умумии системаҳои барқтаъминкунии ҚСҚ “ШАТ” аз нуқтаи назари таъминоти сифати энергияи электрикӣ [Текст] / Назиров Х.Б., Амирханов А.С., Раҳимов Х.А., Ёрмаҳмадзода О.Ё., Ҷаборов М.К. // Материалы международной научно-практической конференции “Развитие энергетики и возможности”. 22 декабря 2020 года, Кушониён стр. 39-43.

[16]. Назиров Х.Б. Таҳлили зарифҳои тавсифкунандаи ғайрисинусоидали дар ҚСҚ “ШАТ” [Текст] / Назиров Х.Б., Амирханов А.С., Файзулоев Р.Ҷ., Ёрмаҳмадзода О.Ё., Раупов Н.М., Абдусаторзода А.А. // Материалы международной научно-практической конференции “Развитие энергетики и возможности”. 22 декабря 2020 года, Кушониён стр. 43-48. [17-М].

[17]. Назиров Х.Б. Баҳодиҳии талафи тавоноии ғайрифаъол ва сифати энергияи электрикӣ дар шабакаҳои тақсимотии 0,4 кВ дорои нерӯгоҳҳои офтобии тақсимшуда [Текст] / Назиров Х.Б., Ҷӯраев Ш.Ҷ., Ҷаборов М.К., Амирханов А.С. // Паёми Донишқадаи энергетикаи Тоҷикистон (Маҷаллаи илмӣ) Силсилаи тадқиқотҳои муҳандисӣ, инноватсионӣ ва сармоягузорӣ №1 (1) соли 2022 Кушониён саҳ. 27-38 [18-М].

[18]. Амирханов А.С. Баҳодиҳии речаи гармии кори трансформаторҳои ҚСҚ “ШАТ” дар шароитҳои ҳақиқӣ [Текст] / Амирханов А.С. // Паёми Донишқадаи энергетикаи Тоҷикистон (Маҷаллаи илмӣ) Силсилаи тадқиқотҳои муҳандисӣ, инноватсионӣ ва сармоягузорӣ №2 (2) соли 2022 Кушониён саҳ. 61-68

Ба диссертатсия ва автореферат тақризҳо аз муассисаҳои зерин ворид шуданд:

№	Муассиса	Имзо карданд	Саволҳо
1.	Донишгоҳи давлатии тичоратии Тоҷикистон	сардори шуъбаи робитаҳои байналмиллалӣ, номзади илмҳои техникӣ Абдуллоев Бахтиёр Толибҷонович.	Чӣ хеле ки ба мо маълум аст, нақшаи барқтаъминкунии ҚСҚ “ШАТ” аз 6 зеристгоҳи асосии пасткунанда иборат мебошад. Ба кадом мақсад дар рисола танҳо амсилаи зеристгоҳи асосии пасткунандаи 1 оварда шудааст? Ҳангоми сохтани низоми бетанафуси ченкунии сифати энергияи электрикӣ дар автореферат (Ҷадвали 3) асбоби чекунандаи “Тест-электро” истифода

			карда шудааст. Бартарияти ин таҷҳизот нисбати дигар асбобҳои ченкунанда дар чист?
2.	Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи АМИТ	мудири озмоишгоҳи «Энергетика, захира- ва энергосарфанамоӣ», номзади илмҳои техникӣ Давлатшоев Саломат Қаноатшоевич	Аз пайвасти печаҳои трансформатор мавҷудияти гармоникаҳо вобастагӣ дорад, аммо дар автореферат дар ин бобат ягон маълумот оварда нашудааст. Оё гурӯҳи пайвасти печаҳо ба назар гирифта шудааст? Дар автореферат бисёртар масъалаҳо оид ба зариби ғайрсинусоидалӣ дида шудааст ва дигар нишондиҳандаҳо ба назар гирифта нашудаанд.
3.	Муассисаи таълимии автономии давлатии федералии таҳсилоти олии «Донишгоҳи давлатии Урали Ҷанубӣ (донишгоҳи миллии таҳқиқотӣ)»	профессори кафедраи «Ҳаракатовараҳои барқӣ, меҳатроника ва электромеханика», доктори илмҳои техникӣ, профессор Ганджа Сергей Анатолиевич	Дар расми 2-юми автореферат номгӯи сеҳҳои тавоноии истеъмолшавандаи ҚСҚ «ШАТ» баръало нишон дода нашудааст. Дар ҷадвали 1 натиҷаҳои ченкунии сифати энергияи электрикӣ нишон дода шудааст, аммо ба ғайр аз зарибе, ки шиддати ғайрсинусоидалиро тавсиф медиҳад, боқимонда дигар нишондодҳо дар ҳудуди меъёрӣ қарор доранд. Сабаби кам шудани зариби ғайрсинусоидалӣ дар чист? Дар боби дуюми рисолаи илмӣ коркарди модели шабака дар барномаи комплекси В2 Spice гузаронида шудааст. Бартарии ин барнома барои ҳисоби ҚГО дар чист? Дар боби чоруми рисолаи илмӣ интиҳоби ДҚҲ барои кам намудани талафоти тавоноии ғайрӣ ва беҳтарсозии сифати энергияи электрикӣ иҷро карда шудааст. Аз автореферат фаҳмида намешавад, ки оё баҳодиҳии иқтисодии истифодабарии босамари ДҚҲ гузаронида шудааст ё не. Дар рисолаи илмӣ ба сифати хуччати меъёрӣ барои баҳодиҳии нишондодҳои сифати энергияи электрикӣ (НСЭЭ) ГОСТ 32144-2013 истифода бурда шудааст, ки ин хуччати байнидавлатӣ мебошад. Шояд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ба меъёрдарории НСЭЭ стандарти дохилӣ вучуд дорад? Агар чунин хуччат вучуд дошта бошад, он дар автореферат оварда нашудааст. Рисолаи илмӣ истифодабарии воситаи литсензионии назорати НСЭЭ-ро пешбинӣ кардааст ё не?

			Истифодабарии зиёди аббревиатура ва ихтисораҳо фаҳмидани хулосаҳо ва натиҷаҳои ба дастовардари мушкил месозад.
4.	Донишгоҳи давлатии техникии Тошкант ба номи Исмоил Каримов	профессори кафедраи «Нерӯгоҳҳо, шабакаҳо ва системаҳои барқӣ», доктори илмҳои техникӣ, профессор Худаяров Музаффар Бурханович	Муаллиф дар автореферат бисёр калимаҳои кӯтоҳшударо истифода мекунад ва шарҳи пурраи онҳоро наовардааст, ки ин фаҳмидани мафҳуми авторефератро душвор мекунад. Аз автореферат маълум нест, ки ба кадом воситаҳои техникӣ барои баҳодихии сифати энергияи электрикӣ хангоми ҳалли ин масъалаҳо, бартарӣ дода шудааст. Дар ҷадвали 3-юми автореферат муқоисаи ду варианти интихоб ва ҷойгиркунии дастгоҳҳои -филтрию ҷубронкунанда оварда шудааст. Вале аз матн маълум нест, ки кадом таҷҳизот ва дар кадом ҷойҳои вариантҳои муқоисашавандаи онҳо насб карда мешаванд. Ин барои ба таври кофӣ ва бозътимод баҳо додани натиҷаҳои дар ҷадвал овардашуда шубҳахоро ба миён меоварад.

Муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар мутахассисони варзидаи соҳаи марбутаи илмӣ мебошанд. Онҳо дар панҷсолаи охир дар маҷаллаҳои илмӣ шомил ба феҳрасти маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар алоҳидагӣ на камтар аз 5 мақолаи илмӣ ба таърифи расондаанд, ки ба мавзӯи диссертатсия мувофиқат мекунад.

Интихоби муассисаи пешбар бо мувофиқати корҳои илмӣ қарордодон, ки мавҷудияти нашрияҳо оид ба самти тадқиқоти диссертатсия рост меояд, масъалаҳои тадқиқотӣ, ки қобилияти онҳоро дар муайян кардани арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияи пешниҳодшуда тасдиқ мекунад, асоснок карда шудааст.

Қарордиҳии қайдгардида, асосан, характери имлоӣ қарордод ва баҳои баланди умумии қари диссертатсиониро ҳалалдор намеқаранд.

Шӯрои диссертатсионӣ дар асоси тадқиқоти довталаб қайд меқаранд:

✓ моделҳои математикии ҚСҚ «ШАТ» барои арзёбии сифати нишондиҳандаҳои нерӯи барқ, ки дар асоси онҳо сатҳҳои қараёнҳо ва шиддатҳо дар гиреҳҳои нақшаҳои таъминоти барқ ва модели гармии трансформаторҳо барои баҳодихии таъсири қараёнҳои гармоникаҳои оӣ (ҚГО) ба даст оварда шудаанд **қарқард қарда шудааст;**

✓ модели идоракунии ташкилию математикии ҚСҚ «ШАТ»-ро барои

таъсиси шӯъбаи идоракунии сифати энергияи электрикӣ дар асоси системаи таҳияшудаи мониторинг **пешниҳод шудааст**;

✓ **исбот шудааст**, ки дар трансформаторҳои сеҳӣ мавҷуд будани ташқилдиҳандаҳои ҷараёни гармоникаҳои олий ҳарорати умумии корӣ ва бори трансформаторро зиёд мекунад;

✓ барои трансформаторҳои сеҳӣ ҳангоми кори бо қабулкунакҳои барқии дорои тавсифномаи вольт-ампери ғайрихаттӣ зарибҳои ислоҳкунандаи камкунии ЧГО **ҷорӣ карда шудааст**.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот бо он асоснок карда шудааст, ки:

✓ имконияти истифодаи системаи таҳияшудаи назорати нишондиҳандаҳои сифати энергияи электрикӣ барои нақшаи барқтаъминкунии ҚСК «ШАТ» бо истифодаи системаи мониторинги бетанаффус **исбот шудааст**;

✓ вобаста ба мушкилиҳои мавзӯи диссертатсия алгоритмҳо ва натиҷаҳои ҷенкунии сифати энергияи электрикӣ (СЭЭ) барои коркарди усули кам кардани зароби гузаронандагии трансформаторҳои сеҳӣ ва кам кардани таъсири ҷараёнҳои ГО ба речаи кори трансформаторҳо, ки ба системаи таҳияшудаи идоракунии СЭЭ дохил мебошад, самарнок **истифода бурда шудааст**;

✓ алгоритмҳои раванди ҷенкунии сифати энергияи электрикӣ, кам кардани таъсири ҷараёнҳои гармоникаҳои олий ба речаи кори трансформаторҳо ва қабулкунакҳои барқӣ **баён карда шудаанд**;

✓ натиҷаҳои пайдарпаи ҷенкунии сифати энергияи электрикӣ ва моделиронии нақшаи корхонаи номбурда зиёд будани нишондиҳандаҳои зароби ғайрисинусоидалии шиддатро дар муҳаррикҳои электрикӣ ва ҷараёнҳоро дар трансформаторҳои сеҳӣ **ошкор гардидааст**;

✓ натиҷаҳои таҳқиқот дар асоси қонунҳои назарияи умумии электротехника ва математика асоснок карда шудааст. Дақиқияти модели коркардшуда дар гузоштани натиҷаҳои моделиронӣ ва ҷенкуниҳои амалии ҳақиқӣ **асоснок карда мешавад**;

✓ тақсимот ва таъсири ҷараёнҳои гармоникаҳои олий дар нашқшаи барқтаъминкунии ҚСК “ШАТ” **омӯхта шудаанд**;

✓ **аз нав тақмил додани** равишҳои муайян кардани қобилияти гузариши трансформаторҳо дар ҳолати мавҷуд будани ҷараёни ГО дар қисмҳои конструктивии он (печа, дилак ва зарф) амалӣ карда шудааст.

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардаи унвонҷӯи дараҷаи илмӣ дар амалия, чунин тасдиқ карда мешаванд, ки

✓ моделҳои математикии барои ҳисоб кардан, баҳо додан ва муайян намудани тақсимшавии ҷараёнҳои ГО дар барномаи B2SPICE ва речаи

гармии кори трансформаторҳо бо истифода аз барномаи ELCUT; алгоритмҳои чен кардан ва таҳлили НСЭЭ ва кам кардани таъсири ҷараёнҳои гармоникӣ олӣ ба речаи кории трансформаторҳо **нишон дода шудаанд.**

✓ алгоритми кам кардани таъсири ҷараёнҳои гармоникаҳои олӣ ба речаи кори трансформаторҳо бо истифода аз имкони истифодаи дастгоҳҳои филтрию ҷубронкунанда барои кам кардани таъсири ҶГО дар ҶСК “ШАТ” **муайян карда шуданд.**

✓ системаи идоракунии сифати энергияи электрикӣ барои ҶСК “ШАТ” бо имкони истифодаи мониторинги бетанаффуси нишондиҳандаҳои СЭЭ **офарида шуд;**

✓ Натиҷаҳои ченшуда ва коркарди нишондиҳандаҳои сифати энергияи электрикӣ дар гиреҳҳои нақшаи барқтаъминкунӣ ва сохтори таҳияшудаи назорат, ки бо нақшаи мавҷудаи назорати ташкилӣ муттаҳид мешаванд **муаррифи карда шуд.**

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки:

- ✓ **барои кори таҷрибавӣ** маҷмӯи тартиби таҳқиқот, муқаррароти методӣ ва усулҳои омӯзиши равандҳои соҳаи математикаи оморӣ ва назарияи эҳтимолият татбиқ карда шуданд;
- ✓ **назария** ба қонунҳои асосҳои назарияи электротехника, математикаи оморӣ ва электроэнергетика таъя менамояд;
- ✓ **ғоя дар асоси** қонунҳои асосҳои назарияи электротехника, математикаи оморӣ, электроэнергетика ва энергетикаи ҳароратӣ асоснок карда шудааст;
- ✓ маълумотҳое, ки пеш аз ин олимони варзида ҳангоми таҳлили проблемаҳои тадқиқоти диссертационӣ ба даст оварда буданд, **истифода шудаанд.**
- ✓ мавҷудияти ҷараёнҳои ГО, ки боиси талафоти иловагии энергияи электрикӣ мешаванд, ки раванди фарсудашии таҷҳизот ва қабулкунакҳои барқии ҶСК “ШАТ”-ро метезонад, **муайян шудаанд.**
- ✓ усулҳои муосири ҷамъоварӣ ва коркарди маълумоти оморӣ истифода **карда шуданд.**

Саҳми шахсии унвонҷӯи дараҷаи илмӣ ҳангоми таҳқиқот дар чен намудани нишондиҳандаҳои сифати энергияи электрикӣ дар низоми барқтаъминкунии ҶСК «ШАТ» (90%) ва назорати ҳарорати трансформаторҳо ва қабулкунакҳои барқии ҶСК «ШАТ» (95 %); коркард намудани модели математикии системаи барқтаъминкуи ҶСК "ШАТ" барои муайян намудани паҳншавии ҶГО (80%), алгоритми коҳиш додани таъсири

ҶҶО барои таъмини кори мӯътадили трансформаторҳо (85%) ва мониторинги НСЭЭ системаи идоракунии сифати энергияи электрикӣ дар системаи барқтаъминкунии ҶСК “ШАТ” (75 %) мебошад.

Дар диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 05.14.02 – «Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ» масъалаи ҷиддии илмӣ ҳалли худро ёфтааст, ки натиҷаҳои онро ҳангоми рушди идораи сифати энергияи электрикӣ дар корхонаҳои саноатӣ мавриди татбиқ қарор додан мумкин аст.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар Шурои диссертатсионӣ 6D.KOA- 049 9 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм аз рӯи ихтисоси ҳимояшаванда 3 нафар иштирок доштанд. Овоз доданд: тарафдор 9, муқобил 00, бюллетенҳои беэътибор 00.

Дар ҷаласаи Шурои диссертатсионӣ 6D.KOA-049 дар таърихи 7.04.2023 қарори сазовор донистани Амирханов Алишер Сайвалиевич барои гирифтани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои техникӣ аз рӯи ихтисоси 05.14.02 – «Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ» қабул гардид.

Раиси Шурои диссертатсионии 6D.KOA-049,

доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор

Ахророва А.Д.

Котиби илмий Шурои диссертатсионии

6D.KOA-049, номзади илмҳои техникӣ, дотсент

Султонзода Ш.М.

Санаи барасмиятдарории хулоса

7 апрели соли 2023

M.M.

ҚАРОРИ

чаласаи Шӯрои диссертатсионии якдафъаинаи 6D.KOA-049-и назди
Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ оид ба
химояи такрории кори диссертатсионӣ

аз 07 апрели соли 2023, №5

ш. Душанбе

Шӯрои диссертатсионии якдафъаинаи 6D.KOA-049 оид ба химояи такрории диссертатсияи Амирханов Алишер Сайвалиевич дар мавзӯи «Коркарди системаи идоракунии сифати энергияи электрикӣ дар корхонаҳои металлургияи ранга (дар мисоли ҚСҚ “ШАТ”)), барои дарёфти дараҷаи номзади илмҳои техники аз рӯйи ихтисоси 05.14.02 – Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ, роҳбари илмӣ – номзади илмҳои техники, дотсент, Назиров Хуршед Бобохоҷаевич, мудирҳои кафедраи электроэнергетикаи филиали донишгоҳи милли-таҳқиқотӣ “Донишакади энергетикаи Москва” дар ш.Душанбе, шунида ва муҳокима карда, тақризи муассисаи пешбар - Донишқадаи кӯхӣю металлургии Тоҷикистон, баромади муқарризони расмӣ: Грачева Елена Ивановна - доктори илмҳои техникӣ, дотсент, профессори кафедраи “Барқтаъминкунии корхонаҳои саноатӣ”-и муассисаи бучавии давлатии федералии таҳсилоти олий “Донишгоҳи давлатии энергетикаи Қазон”, Раҳматуллоев Ашурали Зокирович – номзади илмҳои техники, сардори шӯъбаи “Тақсимот ва талафоти нерӯи барқ”-и филиалаи Ҷамъияти Саҳомии Кушодаи “Шабакаҳои тақсимооти барқ” дар ш. Бохтар, баромади аъзоёни шӯрои диссертатсиониро шунида, Шӯрои диссертатсионии якдафъаинаи 6D.KOA-049 дар асоси натиҷаи овоздиҳии пинҳонӣ ва ҳулосаи аз тарафи аъзоёни шӯрои диссертатсионӣ қабулгардида оид ба саҳеҳият, навгонии илмӣ, аҳамияти илмӣ ва ҳулосаҳои диссертатсия, инчунин, натиҷаи корҳои нашршуда доир ба мавзӯи диссертатсияи Амирханов Алишер Сайвалиевич

ҚАРОР МЕКУНАД:

1. Диссертатсияи Амирханов Алишер Сайвалиевич дар мавзӯи «Коркарди системаи идоракунии сифати энергияи электрикӣ дар корхонаҳои металлургияи ранга (дар мисоли ҚСҚ “ШАТ”)), ки барои дарёфти дараҷаи номзади илмҳои техники аз рӯйи ихтисоси 05.14.02 – Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ, ба талаботи Тартиби додани дараҷаи илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.
2. Интишороти унвонҷӯ нуқтаҳои асосӣ, натиҷаҳо ва мазмунҳои диссертатсияро дуруст инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро нишон медиҳанд.
3. Ба Амирханов Алишер Сайвалиевич дараҷаи номзади илмҳои техникӣ аз рӯйи ихтисоси 05.14.02 – Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ, дода шавад.
4. Аз Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дархост карда мешавад, ки ба Амирханов Алишер Сайвалиевич дипломи номзади илмҳои техникӣ аз рӯйи ихтисоси 05.14.02 – Нерӯгоҳҳои электрикӣ ва системаҳои электроэнергетикӣ, дода шавад.

Натиҷаи овоздиҳӣ: тарафдор – 9 нафар; муқобил – нест; бетараф – нест.

(Қарор қабул карда шуд)

Раиси Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-049,
д.и.и. профессор

 Ахророва А.Д.

Котиби илмӣ Шӯрои диссертатсионии
6D.KOA-049, н.и.т., дотсент

 Султонзода Ш.М.

7 апрели соли 2023